

Eksempler på vandløbsvedligeholdelse i Kalundborg Kommune, status 17. januar 2014

Erhvervspolitisk afdeling har spurgt flere lodsejere vedr. oplevelsen af dialog med kommunen og kommunens vedligeholdelse af vandløbene.

Ressourcer og kapacitet i forbindelse med grødeskæring

På dialogmødet d. 30. sep. 2013 mellem kommunen og Gefion blev problematikken vedr. 1. grødeskæring af Tranemose Å diskuteret. En del af den 1. grødeskæring blev foretaget på et tidspunkt, hvor der på dette tidspunkt ingen grøde var i vandløbet. Konsekvensen af den tidlige grødeskæring blev, at der senere på sæsonen blev skabt en grødeprop. Derudover synes det at være ressourcspild, at en entreprenør "slår" grøde, når der ingen grøde er. Problematikken blev af lodsejerne rejst i 2012, hvor grødeskæringspraksis var den samme som i 2013. Lodsejerne havde den opfattelse, at man havde en aftale om, at i 2013 skulle hele vandløbet grødeskæres samtidigt på et tidspunkt, hvor der var grøde.

Teknik og Miljø svarer på problematikken, at kommunen er nødt til at foretage en planlægning forud for den enkelte sæson, og når vedligeholdelsen så er i gang, så er mulighederne for at rykke rundt på tidspunkterne begrænsede. Derfor kan der opstå situationer, hvor grødeskæringen iværksættes på tidspunkter, hvor grødevæksten er minimal.

Forvaltningens redegørelse illustrerer, at kapaciteten i forbindelse med vandløbsvedligeholdelsen er for lille. Det svarer til, at kommunen planlægger snerydningen forud for den enkelte sæson, og starter senrydningen på et tidspunkt hvor der endnu ikke er faldet sne fordi mulighederne for at rykke rundt på snerydningstidspunkterne er begrænsede.

- Gefion er på den baggrund nød til at bringe fokus omkring ressourcer og kapaciteten i forbindelse med vandløbsvedligeholdelsen i Kalundborg kommune. Der er derfor behov for en politisk diskussion af problematikken.

Holmen

Afvandingsmæssige problemer

Til trods for, at kommunen har besigtiget kanalen og gentagne gange er blevet opfordret til at finde en løsning på afstrømningsproblemet, er der ikke fundet en løsning. Senest har Vandløbslauget fremsendt en skrivelse til kommunen d. 5. december 2013, men har endnu ikke fået noget svar på henvendelsen.

I efteråret 2013 er Holmen blevet delvis oprenset, men der er stadig afvandingsmæssige problemer. Nedstående foto er taget d. 15. november og viser en overkørsel, hvor overkanten af en rørunderføring akkurat kan ses. Det fremgår af billedet, at der ingen vandbevægelse er i ka-

nalen. Forvaltningen har ikke kunne forklare den høje vandstand trods den nylige oprensning af Holmen.

Forvaltningen har ved flere lejligheder fremført, at flere overkørsler på Holmen har en bund, der ligger væsentligt under den regulativmæssige bundkote i afvandingskanalen – hvorfor kommunen ikke vil foretage en oprensning. Det er kommunen, der er myndighed, og det er kommunen, der giver tilladelser, når der eksempelvis skal laves overkørsler. Hvordan kommunen har kunnet give tilladelse til at anlægge overkørsler med en bund, der ligger væsentlig under den regulativmæssige bundkote i Holmen Kanal, er stadigvæk et ubesvaret spørgsmål.

Der foreligger naturligvis også den mulighed, at den regulativmæssige bundkote er lavet forkert, og at den regulativmæssige bundkote skulle sænkes til de faktiske forhold. Det skal tages i betragtning, at Holmen tidligere er blevet vedligeholdt under den regulativmæssige bundkote, og det er først efter kommunesammenlægningen, at kommunen vedligeholder i overensstemmelse med regulativet – hvilket har givet problemer med afstrømningen.

Holmen er en biologisk uinteressant afvandingskanal, hvilket kan forklare tidligere vedligeholdelsespraksis.

- Gefion skal opfordre til, at kommunen svarer på vandløbslaugets skriftlige henvendelse af 5. december 2013.
- Afstrømningen på Holmen fungerer ikke, og det må være vandløbsmyndigheds opgave og vide hvorfor - herunder hvordan der kan være overkørsler med en bund, der ligger væsentlig under den regulativmæssige bundkote. Gefion opfordrer kommunen til sammen med vandløbslauget at finde en løsning på afstrømningsproblemerne.

Udløbet sander til

Det er desuden et problem, at udløbet bliver ved med at sande til, som det ses på nedenstående billede. Tilsandingen betyder, at vandet stuver op i selve kanalen og forværre de afvandingsmæssige forhold. Der er behov for en mere permanent løsning på problemet.

- Vandløbslavet efterspørger en mere permanent løsning på problemet med tilsandingen.

Eksempel på dårlig ressourceudnyttelse

Grøftelaug for Istebjerg og Andaksgrøften, Vestre Landkanal

Ved et vandsynsmøde erkendte forvaltningen et stort efterslæb på vedligeholdelsen af de pågældende vandløb - især for landkanalen. Forvaltningen iværksatte en oprensning af landkanalen. Imidlertid blev der kun oprenset i den ene side af landkanalen. Årsagen hertil skyldes, at maskinen ikke havde en arbejdsbredde/rækkevide, som kunne nå tværs over hele kanalen, men kun kunne nå ud til mindre end midten af vandløbet. Det var kun muligt at oprense fra den nordlige side af kanalen, hvorfor halvdelen af vandløbet ikke blev oprenset. To maskiner kørte i en uge på den samme side af kanalen. Opmålingerne viste behov for oprensning af hele kanalen i bredden. Lodsejerne er meget uforstående overfor dette valg af oprensning, som ikke er tilstrækkelig, og der er derfor stadig behov for oprensning før regulativet er overholdt.

Derudover påpegede lodsejerne, at oprensningen skulle foretages mens det endnu var tørt, men forvaltningen ville vente til senere på efteråret. Konsekvensen af en senere oprensning blev, at oprensningen blev igangsat på et tidspunkt, hvor det var meget vådt, hvilket besværliggjorde oprensningen.

Engene i området er oversvømmede og har været det over længere tid, hvilket er uacceptabelt. Forvaltningen har tilbudt et tilsyn, hvilket pt ikke kan lade sig gøre pga. den høje vandstand. Det er aftalt at lodsejerne kontakter forvaltningen, når vandstanden er faldet så meget, at det er muligt at foretage et syn.

- Eksemplet viser spild af ressourcer, da arbejdet ikke er gjort ordentligt, og derfor skal laves om.
- Derudover blev oprensningen ikke igangsat da vejrforholdene var optimale.

I øvrigt er der også problemer ved udløbet, hvor der også her er brug for en mere permanent løsning på problemerne.

Gode og dårlige entreprenører

Flere lodsejere melder tilbage, at der er stor variation i kvaliteten af entreprenørens arbejde. På Tranemose å bar efterårsvedligeholdelsen præg af akkordarbejde. Flere steder var grøden kun smidt halvt oppe på kanten, og i bunden var der flere steder sat en meget høj stub. På Torpeløbet angiver en lodsejer, at der endnu ikke er foretaget nogen vedligeholdelse. Lodsejeren angiver det urimelige i, at det er lodsejerne der hele tiden skal holde øje med om vedligeholdelsen foregår. Der stilles spørgsmål ved om kommunen kan stole på sin entreprenør, når der ikke bliver vedligeholdt.

Torpeløbet 16. januar 2014, billedet taget mod Eskebjergvej på Torpeløbet i medstrøms retning. Der er ca. 1 km til Eskebjergvejen.

- Gefion skal opfordre til, at kommunen overfor entreprenørerne indskærper kvalitetskrav i forhold til vedligeholdelsen.
- Gefion vil opfordre til, at det må få en konsekvens, hvis entreprenører ikke vedligeholder jævnfør aftaler.
- Gefion vil opfordre lodsejerne til hurtige tilbagemeldinger til kommunen, når lodsejerne observerer mangler i vedligeholdelsen.

Vandsyn

Ved et vandsyn påpegede repræsentanten fra Danmarks Naturfredningsforening på en mulig overtrædelse af Naturbeskyttelsesloven, på et forhold som ikke havde noget med vandsynet at gøre. Ved et efterfølgende kommunalt tilsyn, blev det fastslået, at forholdet ikke var i strid med Naturbeskyttelsesloven.

- Gefion skal opfordre til, at der ved vandsyn er fokus på vandløbsforhold. Formålet med vandsyn er ikke tilsyn af andre mulige aktiviteter.

Myndighedens vedligeholdelsespligt mellem to grødeskæringstidspunkter

Forvaltningen har overfor en gruppe lodsejere præciseret, at det er lodsejernes pligt, at fjerne nedfaldne grene og mindre træer udenfor myndighedens almindelige grødeskæringsperioder. Det er Gefions klare opfattelse, at det ikke står anført i lovgivningen, at det er lodsejernes ansvar at fjerne nedfaldne grene og træer, hvorfor vi mener det er en myndighedsopgave, da kommunen har vedligeholdelsespligten.

- Gefion skal opfordre til, at kommunen overholder deres forpligtigelse til vedligeholdelsen af alle vandløb – også med oprensning af nedfaldne grene og træer i forbindelse med vintervedligeholdelsen.

Øvrige – sagsbehandling

Ved et kommunalt tilsyn blev der fundet et forhold, som tilsyneladende var i strid med Naturbeskyttelsesloven. Ved besigtigelsen blev der indgået en aftale vedr. lovliggørelse af forholdet. Efterfølgende har lodsejeren og den kommunalt ansatte forskellig opfattelse af, hvad der blev aftalt ved besigtigelsen.

- Forvaltningen bør overveje, om naturmedarbejdere skal medbringe I-pads ved besigtigelser, med det formål at skrive et beslutningsreferat ved afslutningen af besigtigelsen – efter samme model, som det sker i forbindelse med vandsyn.
Den pågældende lodsejer foreslår i øvrigt en besigtigelse sammen med den nye udvalgsformand, da lodsejeren ikke er tilfreds med naturmedarbejderens håndtering af sagen.

Kalundborg Kommunens høringssvar til vandplanen

Gefion har med interesse læst Kalundborg Kommunens høringssvar til vandplanen. Gefion synes høringssvaret forholder sig realistisk til vandplanens udfordringer – herunder det urimelige tidspres planerne forventes gennemført på i kommunerne. Naturstyrelsen har klassificeret hovedparten af vandløbene i Kalundborg som værende naturlige. Kommunen forholder sig kritisk og realistisk til denne fejlklassificering.

I Gefions høringssvar til vandplanen har vi anført flere eksempler i Kalundborg, hvor staten forventer at gennemføre restaureringer (f.eks. ilægning af gydegrus) i vandløb, som amtet i sin tid havde B0-målsat – dvs. vandløb uden forekomster af fisk og som er sommer udtørrede. Eksempler som underbygger, at vandplanen ikke bygger på en lokal faglig viden.

Derfor kan Gefion til fulde bakke op om hele kommunens høringssvar.